

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге преплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I. на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, решено је:

да се Милутипу Р. Живковићу, лекару среза рамског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. маја 1911. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, поставити:

за лекара срезова ужичког и златиборског, Д-р. Љубишу Вујовића, санитетског поручника, по молби; и

за лекара среза тимочког, Д-р. Прокопија Ристића Белијадеса, приватног лекара, по молби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. маја 1911. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, поставити:

за начелника прве класе среза рађевског Владимира Поповића, секретара исте класе начелства округа рудничког, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза колубарског, округа ваљевског, Милана Јанковића, комесара сењске полиције у рангу начелника среског исте класе, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза јадранског Василија Б. Алексића, начелника исте класе среза рађевског, по службеној потреби;

за комесара сењске полиције у рангу начелника среског треће класе Живка Р. Лазаревића, начелника исте класе среза колубарског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за секретара треће класе начелства округа рудничког Јована Спиридоновића, начелника исте класе среза јадранског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза колубарског, округа београдског, Косту Крстића, полицијског писара исте класе начелства округа нишког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе управе вароши Београда Радослава Радловића, полицијског писара исте класе среза колубарског, округа београдског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза орашког Љубомира Ж. Јовановића, полицијског писара исте класе среза аријског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза космајског Живојина С. Миливојевића, полицијског писара исте класе среза кључког, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе начелства округа нишког Луку Јововића, полицијског писара исте класе управе вароши Београда, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза кључког Душана Матића, полицијског писара исте класе начелства округа врањског, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе начелства округа врањског Милана Стојановића, бившег судског архивара; и

за полицијског писара треће класе среза аријског Луку Ђирића, практиканта истог среза.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. маја 1911. године, у Београду.

РАСПИС

свила окружним начелствима
и Управи града Београда.

Таксеном тарифом ТБр. 67. закона о таксама од 30. марта 1911. године предвиђено је, да се за одобрење привременог механисања у згради, која нема месно право, плаћа годишње по хиљаду динара таксе. Напоменом под 1. иза тога става

у таксеној тарифи, одређено је, да таксу из ТБр. 67. плаћају и сва до сада добијена привремена механисања ако је од дана добијеног права прошло више од једне године дана.

Из молби, којима ми се појединци обраћају за обавештење о томе: важи ли и за њихове привремене механе, које су пре више година одобрене, одредба тач. 67. и напомена под 1. таксене тарифе, и, из извештаја по предметима привремених механа сазнао сам: да у земљи постоји велики број привремених механа у врло жалосном стању, о којима ни једна власт не води старање; чији сопственици не плаћају држави никакве таксе; да су оне прибежиште и склопиште неваљалих људи и легло многих заразних болести, и, да су као такве убитачне по здравље оних, који у њима пребивају, а тако и оних, који у њих послем дођу.

Да би се овом злом стању стало на пут, и да би сопственици привремених механа вршили дужности према држави у погледу плаћања таксе за дозволе рада у истима, ради јаче контроле тога, начелство ће преко среских старешина предузети одмах ревизију и попис свију привремених механа у округу и од сопственика истих, који нису у могућности плаћати предвиђену таксу, а дужни су је, већ по поменутој напомени у закону о таксама ТБр. 67. платити, — изузети изјаве и такве привремене механе затворити и водити рачуна да се у њима бесправно не упражњава рад. Што се тиче осталих, који могу и желе плаћати прописану таксу тач. 67. таксене тарифе, начелство ће направити списак са назначењем од кога је дана одобрење, па ће почетком сваке године (рачунајући дан одобрења) од сопственика истих наплаћивати таксу сходно тачки 67. таксене тарифе имајући у виду и напомену под 1. иза тога става у закону о таксама. По један списак начелство ће и Министарству послати ради употребе.

Реверсе о предатим дозволама за текућу годину, у којој мисле упражњавати привремену механу, са утиснутом таксом начелство ће амо доставити најдаље

за месец дана од дана када је дотичноме саопштено одобрење Министарства да привремено механише. Начелство ће у будуће за дозволе привремених механиша, дакле почетком године, наплаћивати од сопственика истих таксу предвиђену тач. 67. и напоменом под 1. таксене тарифе закона о таксама.

Препоручујем начелству да о овоме наређењу обавести кога треба и учини шта је потребно са привременим механишама, чији сопственици не могу плаћати таксу предвиђену таксеном тарифом закона о таксама. У исто време скреће се пажња начелству на строгу и тачну примену Т. 64., 65. и 66.

ПБр. 9290.

6. маја 1911. године
у Београду.

Заступник
Министра Унутрашњих Дела,
Министар Финансија,
Стој. М. Протић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

О УВРЕДИ И КЛЕВЕТИ

од
Др. Томе Живановића

(НАСТАВАК)

§ V. Увреда страног дипломатског представника.

О јасној увреди страног дипломатског представника као нарочитој врсти увреде говори се у § 218 а. к. з. „Ко јавно, усмено или писмено, увреди, вели се у ал. 1., заступника стране државе за Србију одређеног, да се казни затвором од месец дана до годину дана, или, у блажим случајима, новчаном казном до хиљаду динара“.

Као што се види, говори се о „заступнику стране државе“, те се на тај начин ту имају подразумевати како посланици тако и отправници послова. Увреда треба да је јасна, и да је нанета „усмено или писмено“, из чега излази, да се § 218 а не примењује на т. зв. симболичку и реалну инјурију. Услед непажње је и овде реч само о увреди, а не о клевети.

Клевета нанета страном дипломатском представнику као и оне врсте увреде, за које не важи § 218 а (реална и симболичка) имају се подвести под опште одредбе о увреди и клевети.

О простој увреди страног дипломатског представника говори се у § 358 к. з. „Затвором од пет до тридесет дана, вели се у ал. 1, или у новцу од пет до тридесет талира, да се казни, који увреди посланике страних сила у Србији станујуће“. Као што се види, захтева се за примену овог §, да страни дипломатски представник у Србији и станује, а не само да је одређен као за јавну увреду. Сем тога изгледа да овај § не важи, кад је увреда нанета отправнику послова, јер се за разлику од § 218 а., помињу само „посланици“. Али се у ал. 2 употребљава

израз „заступник“ као и у § 218 1, те се ипак мора противно узети.

§ VI. Увреда и клевета духовних надлештава и свештених лица.

О овој увреди и клевети говори се у § 207 б к. з. „Ко речима, вели се у њему, печатаним или непечатаним, писменим саставом, ликовима или ма каквим другим изображењем или знацима увреди какво духовно надлежатељство или свештена лица приликом њињог чиновдејствовања или рада, или и изван места њихове дужности но у сматрању ове, да се казни затвором од осам дана до једне године. Ако би увреда садржавала клевету да се казни затвором од једног месеца до две године“.

Пасивна способност за увреду и клевету признаје се дакле и духовним надлештвима.

Да би увреда и клевета свештеника спадала под овај §, потребно је, да му је нанета у вршењу чиновдејствовања и у опште званичног рада или у односу на званичан рад. В. о томе § 2.

Ова се увреда, као што се види, не разликује у просту и јавну. За обе важи § 207 б к. з.

§ VII. Повреда службене части.

По угледу на пруски К. З. у нашем К. З. је усвојена и увреда и клевета против части самог звања. „Ко јавним потврђивањем измишљених или изопачених ствари, вели се у § 103, или јавним опорочавањем и исмејавањем уређења државних или законих наређења власти или појединих чиновника ове мрзости или презрењу излаже или важност њихову побија или у осталима неповерење према реченим уређењима и наређењима подиже... да се казни у новцу од двеста до три хиљада динара или затвором од три месеца до три године“.

Објекат ове увреде и клевете није службена част овог или оног чиновника, јер је то ипак његова лична част, и као таква она је заштићена §-ом 104. к. з. Њен је објекат на име част самог овог или оног државног звања без обзира на то, ко је њен носилац онда, кад је она повређена, ма да је наравно могуће да је и овај посредно увређен. „Објекат је њен, вели другим речима *Binding*, увек непроменљиво достојанство чиновника као заступника државе у кругу његовог звања, које је независно од индивидуалитета чиновника и од тога, да ли он добро или рђаво врши своју службу, и које даље не може бити објекат обичне увреде и клевете“. Ова увреда и клевета су дакле једно кривично дело против државне власти, и зато су од законодавца издвојене од обичне увреде и клевете и стављене у гл. X.

Радња код увреде и клевете државног звања састоји се према § 103 у „потврђивању измишљених или изопачених ствари или јавном опорочавању и исмејавању уређења државних и законих наређења власти или појединих чиновника“, другим речима у тврђењу неистинитих чињеница (дакле не само „дела“) о државним уређењима и законитим наредбама

државних власти или појединих чиновника (дакле не у опште државних службеника) и у омаловажавању истих. Кад ће ове радње сачињавати увреду а кад клевету, има се одређивати према општем појму о увреди и клевети.

Последица се састоји у излагању „мржњи или презрењу“ државних уређења, власти или појединих чиновника и у „побијању њихове важности“. О појму „мржње“ и „презрења“ било је раније говора. „Важност“ пак значи *важење*, т. ј. спољна част. Док она прва два израза упућују на то, да је заштићена само морална част, дотле се овим трећим обухватају све врсте части, те је сам за себе био довољан.

§ VIII. Увреда и клевета нанета путем штампе.

Увреда и клевета нанете путем штампе сматрају се такође као нарочите врсте свију увреда и клевета, о којима се говори у Казн. Законику, а под које нису подведени и случајеви, кад су нанете путем штампе.

Ове се увреде и клевете одликују од осталих средством радње. Изјава омаловажавања одн. изношење или проношење треба на име да су учињени у једној штампаној ствари, за коју важи закон о штампи (чл. 5).

§ IX. Кривац код увреде.

Нема се ништа нарочито да каже о кривцу као извршиоцу увреде. Извршилац је онај, који је учинио изјаву омаловажавања, који је н. пр. изговорио увредљиве речи, написао увредљиво писмо и т. д. Подстрекач је онај, који је допринео, да се извршилац одлучи на увреду, а помагач онај, који је допринео извршењу увреде, који је н. пр. пустио у поштански ковчег увредљиво писмо.

За појам кривца је код неких кривичних дела потребно, да је испуњен извесан специјалан услов кривичне одговорности¹⁾. Ниједан такав услов није потребан за појам кривца код обичне увреде.

Што се тиче виности потребан је увек *умишљај*. Нехатни извршилац увреде или подстрекавања и помагања у истој није кривац. Међутим није потребна *намера вређања* (*animus injuriandi*), т. ј. није потребно, да је вређање циљ изјаве омаловажавања²⁾.

За умишљај је потребна:

1° Свест о томе, да ће изјава доћи некоме до знања. Према томе А не би био кривац, кад би записао у свој дневник, нешто увредљиво за Б, и кад би В исти показао без његовог знања лицу Б, као ни онда кад би А сам (монолог) у својој соби изговорио нешто увредљиво за Б и В је ослушкујући то чуо.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

¹⁾ В. Живановић. Основи Кривичног Права, Општи део § 54.

²⁾ Ун. *Frank* § 185 II, *Binding* 1 156. Већина француских писаца (н. пр. *Garraud Traité* 4 н° 1321) захтева ову намеру. В. против њих *Garçon art.* 222—225, 175.

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА

КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

од

М. С. Ђуричића

члана Касационог Суда

(НАСТАВАК)

6. Признање оптуженога, које није учињено одма, већ пошто су прибављени и други докази, а које је, поред тога, оптужени доцније опет порекао, не вреди као олакшавна околност.

[Кас. Суд I-9-IV-1009. Бр. 4191].

Оптужени је признао да је учинио дело убијства из § 155 к. зак., али не одма, већ пошто је његова кривица била вероватно доказана другим доказима. Доцније, на претресу, оптужени је то своје признање порекао.

Суд му ово признање није хтео узети као олакшавну околност, и осудио га је на смртну казну, а та пресуда осуђена је горњим решењем Касационог Суда.

Као доказ за кривицу оптуженога узето је његово признање по § 225 крив. с. пост., а у вези с § 227 истога пост.

Има судија, које сматрају и да се оптуженоме признање мора узети као олакшица, кад год се њиме доказује кривица оптуженога. То не стоји. Као олакшица при одмеравању казне, кривцу се може узети таква околност, из које се суд може да увери да дотични кривац има таквих моралних особина, услед којих заслужује да му се казна блажије одмери. За ово се не изискују никакви други услови, па не стоји ни тај услов да се у овом случају мора узети као олакшица такво признање, које суду не даје разлога да констатује какве добре особине кривчеве.

7. Суд није везан прописом чл. 16. зак. о општинама, да призна оптуженоме као олакшавну околност добро владање, кад је он осуђиван за бесчастеће дело, као малољетан.

У овоме смислу бележимо ове одлуке: I одељ. 16. IV-09. Бр. 4462 и опште седнице од I-V-09. Бр. 5142.

Са задовољством констатујемо да је овакво решавање сада постало стална пракса Касационог Суда.

Разлози за овакво гледиште покладају се у свему са разлагањем, изнетим код предходећих случајева, гди је реч о признању као олакшавној околности.

Сем тога закон о општинама дотиче се питања о добром владању грађана општине, у вези с извесним правним посљедицама, које имају да наступе по истом закону. Ну он не може оваквим својим наређењима створити обвезу за судију, да он мора оптуженоме да призна да је доброг владања. То је јасно и по самој природи ствари и по саставу наређења § 59. т. 4. к. зак., и по дугогодишњој судској пракси при примени овога закона. Тако кад је суд, по сталној пракси судова, овлашћен наређењем § 59. т. 4., да узме, да није доброга владања и онај оптуженик, који никад пре тога није био

осуђиван, само ако се увери из његовог поступања, било при извршењу самог дела, било после тога, да је покварен и неваљао човек, онда у толико пре може суд узети да није доброг владања онај кривац, који је пре тога осуђиван за крађу, ма то било и у малољетству.

Овде ваља нарочито имати у виду да при овој послужбеној одмеравања казне није говор о обичним појмовима свакодневног живота или у опште о каквим правним посљедицама, које би имале да наступе по закону о општинама, већ ту кривични судија цени моралне особине кривца, коме има да суди, онако како их он види према свима фактима конкретног случаја, и он је у тој оцини слободан и независан.

С тога ми радо бележимо овај напредак нашега кривичног правосуђа, који је заснован сталним решавањем I одељења Касационог Суда у 1909. години, и нашао потпунога одзива у онтој седници овога највишега суда.

При закључку да наведемо само један пример из раније праксе наших судова у овоме погледу, који ће најбоље моћи да илуструје ранију погрешну праксу наших судова.

Ево тога примера:

Н. Н. налази се у поврату за крађу, а и у стицају је за више крађа. Прво дело крађе, за које је раније био осуђен, учинио је у малољетству.

Сад долазе овакве побуде суда:

а.) Оптужени Н. Н. доброга је владања, јер је дело крађе, за које је раније осуђен, учинио у малољетству. — чл. 16. зак. о општинама.

б.) Оптужени се према § 14. к. зак., с обзиром на његову велику поквареност има да осуди на казну робије с оковом.

И тако суд у једној истој пресуди прво вели да је оптужени доброг владања, а одма за тим, да је тако покварен да га ваља осудити на оков, овоме не треба даљег коментара. Очеvidно је да је суд могао доћи до овакве недоследности само за то, што је држао да га везује наређење чл. 16. зак. о општинама.

8. Кад је оптужени малољетан, а није имао браниоца, Касациони Суд дужан је да због тога огласи пресуду судску за ништавну, ма да и нема жалбе оптуженикове, само ако је такво кривично дело, по чијој било жалби, дошло на разматрање Касационог Суда.

[I 2-I-1909. г. Бр. 12159].

Ово гледиште заснива се на принципу, који важи и у грађанском и у кривичном правосуђу: да малољетна лица стоје под особеном заштитом закона. Према томе судови су позвани да мотре по службеној дужности, јесу ли малољетници по закону заштићени и отуда излази да је и Касациони Суд дужан, да без обзира на пропис § 272. крив. суд. пост. и без жалбе малољетних оптуженика води рачуна о томе да они буду законом заштићени § 40. грађ. зак. §§ 59. и 77. гр. суд. пост. и § 10. крив. с. пост.

9. О постојању кривичног дела из § 207 а) кр. зак. (спречавање јавног свештенодејства).

У елементе овог кривичног дела спада:
а) Да свештено лице врши чиндејство.
б) Да се таквом лицу том приликом противстане силом или претњом или да се оно делом нападне.

У конкретном случају дело је учињено под оваквим околностима:

Оптужени је раније био јавно општинској власти да извесног свештеника не прима у своју кућу.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

О ИЗВРШЕЊУ КАЗНЕ

(НАСТАВАК)

Тако, над осуђеним, који су успели да избегну бегством смртну казну, она је извршивана фигуративно (*per effigiem*), представљањем погубљења које је наређивала пресуда којом су осуђени¹⁾. Друге су осуде извршиване и објављиване објавом која је садржавала извод пресуде, коју је извршила кривичних пресуда вешао на један стуб на јавном месту. Овај последњи начин извршења био је осветан за све осуде *in contumacia*, које су изрицале кривичне казне у средњем законодавству и у законик у кривичном поступку. Али се у 1849. извешан народни покрет манифестовао у Паризу против извршења сликом осуда које су изречене због политичких кривица, чија је последица била доношење закона од 2. јануара 1850. По овоме закону, извршење бива *простим начином шублицигата* и то: објављивањем извода пресуде у једним новинама округа у коме је био последњи домицил осуђеног, и три објаве које се излажу: 1^о. на вратима последњег домицила осуђеног; 2^о. на вратима општинске куће среског главног места; 3^о. на вратима суднице кривичног суда. Дејства која је производило раније извршење сликом, производи од тада испуњавање ових формалности од датума последњег од ова три протокола који констатују објаву.

По нашем кривичном поступку: »изречена извршна пресуда приковаће се јавно на здању судском и обзнанити у званичним новинама и извршиће се у онолико, у колико се у одсуству оптуженог извршити може«. (§ 318). Но, ако се оптужени који је побегао после изречене осуде дохвати: »наредиће се понова ислеђење и суђење без призрења на већ изречену пресуду. Кад нова пресуда извршном постане, то ће се закона следства прве пресуде од времена кад ова друга извршном постане, у толико сматрати да су укинута у колико по закону не следују из ове друге«. (§ 319).

¹⁾ Comp. Richer, *De la mort civile*. «Извршење сликом, — каже овај аутор, — је извршење казне над кривцем, који је осуђен на смрт *in contumacia*, које се врши на јавном месту, вешањем табле, на којој је насликан кривац вешан на вешалима или на точку, према томе на коју је врсту погубљења био осуђен, а испод слике била је написана пресуда којом је осуђен».

Специјална правила о извршењу смртне казне.

У законима који одржавају смртну казну двојак проблем који се тиче *начина и места извршења* поставља се законодавцу; он се решава различито према времену и земљи.

У старом француском праву смртна казна имала је ступње као и казна затвора; она се карактерисала врстом погубљења. Уставотворна скупштина (конституанта) не чекајући промулгацију свога казненог законика, одлучила је законом од 28 септембра 1791. да ће се извршење смртне казне састојати у *простом лишењу живота*. Казнени законик од 1791. репродуковао је овај принцип: „смртна казна састојаће се у простом лишењу живота и никаква тортура не може се вршити према осуђенима“ (Члан 2.). Од тада је главна брига била у томе да се нађе начин на који ће се смртна казна извршивати без мучења. Као такав начин извршења смртне казне законодавац је изабрао *одсецање главе*. Члан 3 казненог законика од 1791 овако је то решавао: „свакоме који је на смрт осуђен одсећи ће се глава“. Lepelletier Saint-Fargeau, извештач комисије рекао је о овом питању: „ви сте освештали принцип да смртна казна треба да буде без тортуре, и редуцирана на просто лишење живота. Ваш комитет налази да је одсецање главе врста смрти која се удаљује најмање од овог принципа. Казна вешањем изгледала му је да се највише удаљује од овог принципа и по томе најсвирепија. Други обзир који га је на то определио, то је, што ви хоћете да поштедите фамилију осуђеног од сваке врсте мрље. Но, по садашњем мишљењу, врста погубљења коју вам ми предлажемо најбоље припрема духове да приме овај принцип који вам је у срцу“. Сагласили су се на то да се тражи какав механички начин (машина) за погубљење. Прво оруђе за погубљење, коме је народ дао име *гилогина* од Dr. Guillotin-а, који је у 1791. предложио да се одсецање главе врши помоћу једног простог механизма, било је одмах конструисано, и прво извршење било је у среду 27 априла 1792. Од тога времена, ово оруђе усавршено, служило је за извршење осуда на смрт у француској¹⁾; казнени законик од 1810. репродуковао је у своме члану 12. одредбу законика од 1791: „свакоме који је на смрт осуђен одсећи ће се глава“.

Наш кривични законик у § 13. прописао је као начин извршења смртне казне убијање из пушака: „ко се осуди на смрт убиће се из пушака и одмах укопати“.

¹⁾ Од 1886. употребљује се електро-егзекуција у држави Њу-Јорк. (В. Archiv de l'anthrop. 1892. стр. 431). Али овај начин извршења смртне казне електрицитетом не задовољава наде. У опште, начин који се највише употребљује за извршење смртних осуда, то је најпростији и најпримитивнији начин вешање. Вешање се употребљава у Енглеској, Сједињеним Државама, у Русији, у Аустрији. За тим долази даљење. То је шпанолски начин стезањем. По том одсецање главе било секиром (Немачка, Данска, Норвешка, Шведска) било гилотином (Француска, Белгија, Грчка). В. о овоме *Tarde. La philosophie pénale.* стр. 524.

Ближе одредбе о извршењу смртне казне садрже §§ 287 и 288 зак. о крив. поступку. § 283 кр. пост. наређује: „да се свака пресуда којом је ко на смрт осуђен, ако је касациони суд огласи за снажну шаље непосредно министру правде, који ће је подносити краљу на помиловање, и ако осуђени не буде помилован, пресуда се шаље полицијској власти на извршење, којој се спроводи и осуђени и одмах извршује“.

Нека законодавства као н. пр. француско (зак. о крив. пост.) прописују да извршење смртне пресуде која је постала извршна има да буде у року од 24 часа пошто је помиловање одбијено. Наш законик о крив. поступку није одредио овај рок, али се оне одмах извршују, изузимајући случајеве које предвиђа § 288.а то су: душевна јача или телесна болест, а код женских трудница. Над породиљом смртна казна не може се извршити док не прође четрдесет дана од порођаја.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Милош М. Станојевић

СТАВЉА

СЛУЖБЕНИЦИ У БЕОГРАДСКОЈ ПОЛИЦИЈИ

1828 — 1838

НАПИСАО Д.

(НАСТАВАК)

У новембру и почетком децембра 1836 Кнез је био у Београду, а по повратку у Крагујевац шаље Цветку 18 децембра ово занимљиво писмо:

„Приликом нашег доласка у Београд видећи вас постојања у извршењу предписаних Вам дужности и храбро поведеније Ваше као Хера спрема многи соперника Ваши — кад смо благополучно одтуда овамо приспјели, опоменувши се Вас, решио сам се повратити Вам сабљу коју сте пре као комисар војени носили, и коју принасавајући сада као Директор Полиције Београдске, и Ваше дужности извршујући ревносно, да се понесите с њом, особито пред Шољом, нека и он види, да она пасјој вери боље приличи него Шпага. По полученију Сабље одма поштајте повратити ми Шпагу коју сам Вам од пре послао, да ју дам оном који је рекао да Ви треба Шпагу да носите, и ком би поприличило да ју носи него Вама, који сте тако, као што рекох, храбар, бодар, постојан, хитар, и пасја вјера. и то зато Вас оваково називамо, што се надамо да нећете се више у зечије коже увијати нити чега плашити да у Земун бјезите“.

Усхићен толиком пажњом, Директор је Београдске Полиције одмах 21 истог месеца писао Кнезу како је све примио па додаје:

„Ова превисока и отлична милост Ваше Свјетлости умилела ме је тако, да писам у стању, нити толико речи имам, којима би за оваково отличније достојно благодарити могао; но како ја тако и сви моји са сокрушеним Серцем моли-

ћемо преблагога Творца за благополучије и долгоденствије Ваше Свјетлости. Ја пак стараћу се дан и ноћ, да се отличнија Ваше Свјетлости, и дјелом и поведенијем мојим, достојним покажем“.

Још ћемо подсетити да је Рајовић био родом из Херцеговине, те му зато Кнез и каже да је прави Хера — Ера, уз коју реч и данас иде епитет тврда — или у шали пасја — вера.

Па ипак су се догађаји тако сплитали и расплитали да ни одликовани Цветко Рајовић није могао саставити у овој служби много више од године дана.

Стога се 1 децембра идуће године на челу Београдске Полиције опет јавља:

Тодор Бојанић. Када се пажљиво расмотри начин како је Кнез Милош поступио при постављању или при уклањању појединих чиновника, увидеће се да је Кнез Бојанића сматрао као свога човека, кога није вређао ни онда када су интереси службе налагали да се Бојанић из ње уклони.

Вративши актом од 1 децембра 1837. В.№. 4673 за Директора Београдске Полиције Тодора Бојанића, и постављајући га сада у чин *целога капетана*²⁾, Кнез му саопштава:

„Вручавајући Вам Дирекцију Полиције Београдске надамо се, да ћете Ви то званније савјестно и к удовољствију Нашем отправљати. Преко свега тога препоручујемо Вам: да Вам буду сокаци Београдски чисти, да мотрите и не трпите скитнице којекакве и бадавације који се по меанама беспослени повлаче, особито пак да мотрите на сипеткаше који речи из ове стране у ону преносе, шпионлуке чине и неваљале речи за Правитељством говоре, а к.тому и на то, да се тајна друштва не плету, ако ће ји и двојица само у томе гдје на страни шушкајући бити; па ма кар Вам на то за докучити сирјече подробно и истинито овакве ствари и нешто трошка отишло; Ви нам само јавите за такови па ћемо Вам га ми признати. Тек очистите један пут тај Београд од којекакви плетака, од шпионства, од тајна друштва, од не свободни разговора“.

Бојанић се ове дужности брзо и радо примио, па — не одмеривши својих способности — 12 децембра пише Кнезу:

„За височајшу милост, које ми је Ваша Свјетлост, по природној и обичној шедротности својој; произведенијем на званније Директора Полиције Вароши Београдске у Чину Целога Капетана, всемилостивјејше удостојити снисходила, не могу пропустити, да у најдубљем поданичком страхопочитанију на таквом Височајшем помилованију, на посланој ми Дипломи на речено Званије и Чин и Објавленију на плату, топлије не благодарим.“

„Ова височајша милост, Вашом Свјетлостију, као правдољубивим отцем, на мене и фамилију моју изливена, остаће на вјеки у мом срцу незаборављена. И ја ћу се са свима силама мојима постарати, да се тачним испуњенијем моји дужности, сходно височајшој вољи Ваше Свјетлости и сваке више власти моје, достојним покажем“.

Бојанић је на томе месту остао све до 8 октобра 1838 године када га је Кнез

на благ начин уклонио, а на његово место привремено поставио:

Јована Германа, мајора и управника ђумрука. Ово се уклањање Бојановићево и постављење Германово објашњава ранијим чланчићем „Политичка пасквила“. Али је Герман стварне полицијске послове вршио само неколико дана, па је још у октобру за вршиоца дужности полицијскога директора привремено поставио:

Хаџи-Брзака, известивши о томе Кнеза у Крагујевцу. Прошле су само још неколике недеље, па се као Директор јавио пети пут:

Цветко Рајовић, за кога треба овде на завршетку свога набрајања забележити да је у оним међувременима када је био ван полицијске службе бивао и бина-еминт. ј. управник јавних грађевина и саветник и комесар редовне војске, која се састојала из два батаљона пешадије и једног ескадрона коњице; осем тога је Рајовић за време последњег прекида у служби полицијској био Кнежев ађутант.

II Чланови.

Рака Катанић. Први, кога по архивалним споменицима помињемо, није у исто доба и најбољи међу својим друговима. Директор Рајовић 25 јуна 1831 пише Кнезу:

„Рака Катанић, који је још и сада у полицијској служби, човек слаба здравља, херђава владања и прегорка пијаница, дао ми је највише повод да другога кога тражим, који ће ми спомошћествовати...!! Мало даље вели да Раку треба „искључити из службе“ као „безполезнога“. Кнез је на то одговорио:

„На представленије Ваше... јављам Вам, да место Раке Катанића, који се, по извјестију Вашег, пијанству предао и за даљу полицијску службу неспособан учинио, препорученог Тошу Поповића у службу примити а Катанића из службе одпустити можете“.

Тада је ступио у службу:

Тоша Поповић, о коме у истом писму Рајовић пише Кнезу:

„По налогу Ваше Свјетлости а и по потреби службе тражио сам способна и почтена човека који би помоћник могао бити у Полицијској служби; и тако дуго сам мотрио и изабрао до сада бившега кмета од Меанцинскога и Фурунцијскога Еснача, којег сам понудио ако би ктео више — поменути службу примити, и почтено служити; он се је као мало устручавао имајући своју радњу и порјадично уживање, но на последак решио се је, и моли, ако Вашој Свјетлости угодно буде, да поменути службу прими. Он зна Србски читати и писати, зна Турски говорити, око 30 година стар, лак на ногама и остроуман; у многим се дјелима до сада показао истинито ревностан и правомислен пред овдашњим судом у дјелима његова хеснача, која су на њега налагана бивала; њему је име Тоша Поповић, и у чаршији је досле за безпорочна човека познат. Зато сам у сагла-

сију овдашњег Суда всенижајше усудио се прекорно представљење Свјетлости Вашој учинити, и милостивог решенија очекивати“. Решење је Кнежево, као што смо већ видели, било повољно.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(НАСТАВАК)

„Они продају тако исто „специјалитете“ за лечење стоке, и да би успели у лечењу шаљу унапред, у салаше своје људе, који под изговором куповине улазе у штале и међу у валове ствари од којих се стока разбојева, а тад се они јаве те их примају са раширеним рукама, јер познавајући узрок болести у стању су да је брзо уклоне, и сиромаш сељак не зна како да им захвали. Али то није све. Пре но што ће поћи са салаша они се распитају има ли домаћин динаре од те и те године, са тим и тим шарамма, и обећавају да плате добро. Сељак се зарадује, као и сви они што тешко и ретко добијају прилику да зараде паре, па занесе ако има, и они од тих пара увек нађу начина да што украду. Невероватно је како они некажњиво у истој кући по неколико пута врше исте мајсторије. Најзад најопасније је у њиховим радњама то, што они сазнав прилике и место казују разбојницима издвојене салаше где има пара како да уђу, а не треба да вам кажем да они то раде што имају део у добити.

Малгарет ми наприча још много појединости о Циганима што ме одлучи да одмах напустим њихово тако опасно друштво. Он ми је још говорио гледајући с времена на време на улици кроз прозор крај кога смо ручали; наједанпут он повика: До ђавола! ено га мој познаник из апса у Гану. Ја погледам и видим Кристијана, који је ишао врло брзо као да је у послу. Нисам се могао уздржати а да не узвикнем, и Малгарет, користећи се узбуђењем у које су ме бацила његова открића, није имао муке да ме натера да му испричам, како сам се спријатељио са Циганима. Видећи ме тврдо решеног да више с њима не идем, он ми предложи да пођем с њим у Куртре, где он имађаше, како рече, да сврши неке своје добре послове. Пошто сам узео оно мало ствари што сам од Херцогине пренео у кафану, пођем са новим другом. У Куртре-у не нађосмо *оце* које је он рачунао ту наћи и, у место њиховог новца наш је се трошио, и, не надајући се да их видимо вратимо се у Лиљ. Ја сам имао још стотину долара, али Малгарет их узме да игра с њима „за наш рачун“ и изгуби их заједно са оним што је он имао. После сам дознао да се он договорио са оним против кога је играо да ме опљачкају.

У овој незгоди ја се обратим на познанике; неке војне старешине, којима

сам казао стање у коме се налазим, да-доше у моју корист један час борења одкуда добијем десетину талира. Са овом сумом, која ме за неколико дана ослободи нужде, ишао сам по јавним местима и баловима. Тако сам стекао једну везу чије прилике и последице решише моју судбину за цео мој живот. Ништа није простије него почетак ове важне епизоде из моје историје. На једноме балу срео сам једну љубазну жену са којом сам се ускоро спријатељио. Франсина, тако је се звала, показивала ми се као врло одана и сваки час мене прекореваше за неверство, а сама је каткад крадимиче примала једног инжињерског капетана. Изненадио сам их једног дана, наставих их да насамо вечерају код неког гостионичара на тргу Риур. Као изван себе навалио сам онако збуњен да их песничам. Франсина сва рашчупављена утече, али њен пријатељ оста. Ухватише ме и одведоше у затвор „Мали Хотел“. За време истраге долазише су ми жене, моје познанице, које су сматрале за дужност да ме теше. То дознаде Франсина и њена се љубав поврати, те остави несрећног капетана, одустане од тужбе коју је била и она поднела у исто време кад и он, и мољаше ме да јој ја допустим да дође и ја то учиним. Судије извештене о овоме сматрале су пораз капетанов као договор удешен између мене и Франсине и, кад дође дан суђења, осудише ме на три месеца затвора.

Из „Малог Хотела“ преместише ме у кулу „Св. Петар“, где сам добио засебну собу коју су звали „волово око“. Франсина ми је правила друштво за извесно време преко дана, а остало сам проводио у друштву осталих притвореника. Међу њима била су два бивша наредника: Груар и Хербо, син неког обућара из Лиља, обојица осуђени за фалсификат, и неки сељак Боател, осуђен на шест месеци усамљеничког живота за крађу жита. Овај последњи, отац многобројне фамилије жалаше се непрестано како је затворен у време обделавања једног малог имања, које му само могаше донети велике користи, и не гледајући што је осуђен, он се о имању бринуо више него о деци. Неколико становника његове општине били су поднели молбу да му се казна замени блажијом, али без успеха. Он сиромаш очажаваше, а понављао је често да би дао грдну суму кад би могао купити слободу. Груар и Хербо, који су се налазили у кули „Св. Петар“ само за то што су чекали спровод, мишљаху да му израде милост помоћу молбе коју би спремили заједнички, али они су саставили план који је имао за мене да буде тако кобан.

Одмах је се Груар жалио како не може мирно да ради у соби у којој су били 18—20 затвореника, који по цели дан певају, вичу или се свађају, и Боател, који ми беше учинио неке услуге, замоли ме да им уступим моју собу, и ја, истина нерадо, пустио сам их у моју собу на четири сата дневно.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине сеоначке, актом својим Бр. 521, пита:

»Расписом г. Мин Финансија, од 22-III ове год. ПБр. 10818, наређено је, да се у све општ. буџете за ову 1911. годину, у расходу, унесе потребна сума за отплату порезе на општ. имање сходно тач. 5. чл. 129. зак. о општ.

По распореду бр. 4. на земљиште под именом *„село Сеона“* води се у 287.77 хект. земље на које се општинском порезом задужује, а која дугована и текућа износи у суми од 2842.03 динара. Но то се води само по распореду, али земље нема у ствари, нити општина исту ужива, сем $\frac{1}{2}$ хект. плаца, гди је општинска судница, нити се пак зна гди је и ко је исту разграбио од пре 25—30 година.

Према оваком стању ствари, одбор неће да унесе у ово општ. буџет на отплату предње порезе ни *„пару“* јер би ова сума морала пасти на терет грађана целе општине као општински прирез по непосредној порези, па пошто општина нема земље нити какав приход од исте земље ужива, то из тога разлога одбор не одобрава, да се грађанство терети са оваким наметом.

Како пак надлежне власти ово општ. буџет неће да приме ни одобре, док се у исти не унесе сума у 2842.03 динара, на одужење порезе, а одбор пак не одобрава да се иста у буџет унесе, — то је суду част обратити се Уредништву са учтивом молбом да изволе дати своје објашњење преко свога листа, и то по могућству што скорије, шта ће суд радити, да до буџета дође, или да се општина оваког терета ослободи — и којим путем.

— На ово питање одговарамо:

По тачци 5. чл. 129. закона о општинама, у општински буџет мора се унети и сума за исплату пореза на општинско имање.

Ако се општинско имање састоји из утрина, онда се тај порез после наплаћује од оних, који своју стоку пасу на тим утринама и јавним испустима, као што прописује чл. 12 закона о непосредном порезу.

Ако општински суд или одбор, који суделују у изради буџета, не би хтели унети коју позицију, о којима говори чл. 129. онда то чини надзорна власт, на начин предвиђен чл. 131. и 132. закона о општинама.

Према томе, одборско расположење да ли ће ову суму унети у буџет или не, није готово ни од каквог пресудног значаја за саму ствар.

Кад се одобри буџет са примедбама државне надзорне власти, онда суд мора купити онај прирез, који буде утврђен према суми прихода и расхода, иначе ће га државна власт нагнати на то мерама, које јој стоје на расположењу по закону о општинама.

Ако у истини не постоји општинско имање, које је порезом задужено по књигама, онда нека општински суд са одбором констатује то, и учини предлог, преко пореског одељења, да се општина ослободи плаћања пореза, па ће се, према стању ствари, и учинити што треба.

II.

Суд општине шарбановачке, у срезу бољевачком, актом својим Бр. 1155., пита:

»Суду овоме, као претплатнику листа потребно је да зна:

Да ли окружни одбор, при прегледу општинског буџета (где је стопа приреза 47%), може и по коме законском пропису да смањује плате: председника, кметова, деловође и писара, кад су плате одређене и у буџет унете на овај начин:

Прво одбор је својом одлуком одредио плате и ту је одлуку надзорна власт одобрила, затим су исте плате унете у општински буџет, који је одбор по пројекту одобрио, па и надзорна власт, а за овим и општински збор. И сада је остало још окружни одбор да прегледа и одобрава буџет.

При прегледу буџета ове општине за ову годину, окружни је одбор скоро у пола све напред поменути плате смањено, али решење о томе још није донето — потписато, већ је буџет достављен овоме суду да да извештај односно мање предвиђење суме прихода но што су оне изнете у завршном рачуну за 1910. год., којом је приликом суд и учини поменуто смањивање плата.

Ово се питање чини поводом наведеног и с погледом на прописе члана 131. последњег става закона о општинама, где је изрично изложено: *„Власти које одобравају буџет, не могу одбацити примедбе надзорне власти у колико се оне односе на издатак, чија је величина изрично одређена овим или којим другим законом, нити могу смањивати плате општинских часника и осталог особља, које су буџетом одређене“.*

Као и то: ако би окружни одбор и потписао решење о томе, да се плате смање, има ли места жалби, у коме року и којој власти?

— На ово питање одговарамо:

Последњи став члана 131 закона о општинама јасан је у овоме погледу, и према његовим одредбама ни једна власт, која одобрава буџете, не може смањивати плату општинских часника и осталог особља, која је буџетом одређена.

Ако би о ружни одбор покушао ипак да то учини, на начелнику окружном лежи дужност, да такву његову одлуку задржи од извршења у смислу чл. 113. закона о уређењу округа и срезова и без жалбе дотичних личности, а по жклби ових у толико пре.

III.

Суд општине николичевске актом својим Бр. 646. пита:

»Село Николичево има своје утрине око 160 хектара, како гласи по пописној књизи *„Б.“* Одбор ове општине, под утицајем својих грађана, хоће да поднесе предлог збору да се иста утрина подели

међ појединце све грађане ове општине. Сви грађани изузев 10—15 од 284 прав. гласача желе да се утрина подели, јер су земљом (добром) оскудни, имају доста прљуша, које не рађају ништа па и за испашу стоке слабо служе.

По члану 86. закона о општинама општински одбор има права да чини предлог збору о подели утрине.

Моли се уредништво да преко свог *„Полиц. Гласника“* обавести овај суд у следећем:

Може ли се утрина поделити, и какви су услови за поделу, како би исту и Државни Савет одобрио. И ако је потребан премер и тачан план речене утрине може ли исту премерити и план израдити који ученик техничког факултета нашег универзитета т. ј. да се његов рад прими.

И да ли је сем овога још што потребно?

— На ово питање одговарамо:

По уредбама од 19. јуна и 12. септембра 1839. године и од 23. марта 1840. године, утрине и многа друга благодјејања, уступљена су општинама само на уживање.

У овој последњој, а имено у тачци 10., изречно се забрањује свако ограничавање уживања понаше и подела утрина.

Оне, много пута, нису само предмет права уживања једне општине или села, него и суседних према тач. 9. уредбе од 1840. године.

Према томе, оне нису нека искључива сопственост једне општине или села, а најмање једне генерације, него једно добро, чија је намена и задатак да га корисно уживају многобројне генерације, докле држава, према промишљеним социјалним и економским приликама, не нађе разлога да други распоред учини путем законодавства.

Да општине не могу самостално распоредити овим утринама види се и из уредбе од 7. марта 1858. год. ВМ 254, где је држава задржала право надзора и мешања у спорове.

Исто тако, то се стање утврђује и чл. 12. закона о непосредном порезу, где држава задржава право на утрине за себе.

И, на послетку, то се види и из става петог тачке 3. чл. 89. закона о општинама, где се изречно вели, да се утрине могу дати само сиротним члановима и то по одобрењу г. Министра Привреде, а на начин предвиђен законом о насељавању од 3. јануара 1880. године.

Кад, дакле, све ово овако стоји, уредништво налази, да општине у опште не могу делити утрине својим грађанима, па макар да то реши и општински збор, и да такву одлуку надзорна власт увек треба да задржи од извршења по чл. 152. зак. о општинама.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Један случај умесно примењене казне по правилима о општинским поштама.

Поштанско - телеграфска станица у В. . . доставила је надзорној власти, да је Спасоје Ф., деловођа и поштар општине.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и....., неуредан и немарљив у експедицији и пријему општинске поште, пошто чешће не потписује карте дневне поштанске експедиције.

Узет за ово на одговор. Спасоје је изјавио, да карту дневне експедиције није потписао с тога, што је хитао да што пре сврши експедицију. Према овоме, ова грешка је случајна, а не намерна. Како је пак ту грешку одмах поправио, јер је карту, чим му је од поште враћена, потписао, молио је да се поштеди од казне.

Надзорна власт пресудом од 12. фебруара 1911. године № 2041., а на основу чл. 57. правила о општинским поштама и чл. 158. закона о општинама, казнила га је са 50 динара.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да је пресуда надзорне власти правилна и на закону основана. Стога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решио, да се жалба одбаци као неумесна.

Одлука од 2. маја 1911. год. № 4024.

Општинска судница мора бити близу друма или места где је живљи саобраћај, а ако је могућно и на средокраћу општине — чл. 13. закона о општинама.

Збор општине и..... на дан 27. марта 1911. године донео је одлуку, да се општинска судница подигне у селу В...., које улази у састав општине. У исто доба, овластиво је општински одбор да изабере место, где ће бити судница, и да се од сопственика имања, где се буде хтела судница подићи, узме реч, колико ће тражити за земљиште, на коме ће се подићи судница и остале општинске грађевине. Најзад, одлучио је, да се прикупљању приреза, за ово приступи 1912. год., и ово имати на уму при саставу буџета, те да се у исти унесе.

Противу ове зборске одлуке изјавио је жалбу надзорној власти Ж. Ј. из Н...., и навео, да одлука не одговара закону из ових разлога:

1. што, пре свега, није тачно опредељено место на коме би се имала подићи судница;

2. што судница, кад би се ова одлука привела у дело, не би била на средокраћу, јер би од села П..... била удаљена на 7—8 км, а толико исто била би удаљена и од главног друма и железн. пута; и

3. што премештање судница није изазвала ни држава ни општинска потреба.

Надзорна власт решењем од 8. априла 1911. године № 6091 задржала је од извршења одлуку збора, из ових разлога:

1. што је место, где се хоће да подигне нова општинска судница, забачено и удаљено од окружног друма и живог саобраћаја, те је због тога немогућна јача контрола власти, особито кад се то мора ноћу да врши — чл. 13. закона о општинама.

2. што би се онемогућило примање поште на досадашњи начин са с.... железничке станице.

Министар унутрашњих дела, налазећи да је посматрање надзорне власти правилно, писмом од 15. априла 1911. године П№ 7543., а на основу чл. 152 зак. о оп-

штинама, послао је сва акта овог предмета Државном Савету на коначно решење.

Трећи одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано. Стога је, на основу чл. 152 зак. о општинама, решио, да се решење одобри.

Одлука од 30. априла 1911. године № 4213.

Јос. Н. Ст.

Начелна одлука опште седнице Касац. Суда односно разумевања тач. 4 а § 471. закона о судском поступку у грађанским парницама.

Законодавац је у тач. 4 а § 471 грађ. судског поступка поставио правило: да се земљеделцу не може, рачунајући за сваку пореску главу у кући, узети у попис за приватна потраживања, нити он сам може продати нити ма којим начином отуђити пет дана орања земље, кућу са зградама и окућницу до једног дана орања.

Међу тим Касациони је Суд приметно да се у његовим одељењима неједнако тумачи ово законско наређење, кад је реч о питању: по коме времену треба ценити да ли земљеделцу остају напред изложени минимуми непокретног имања; т. ј. да ли та судска оцена треба да буде по времену кад се врши попис, односно кад је земљеделац код суда изјавио да на другога преноси своје непокретно имање, или, на против та оцена треба да буде по његовом имовном стању у времену, кад је учинио дуговање, односно кад је уговорио продају имања.

С тога је Касациони Суд, а на основи тач. 1 § 16 свог уређења, у општој седници, проучио ово питање и нашао:

Законодавац ни где у § 471 не говори о задужењу већ само о отуђењу. Он, дакле, у томе своме наређењу мисли на актуелну, а не на пређашњу имовину земљеделца, па према томе и регулише поступак извршне власти (аргументат: „за извршене пресуде не могу се узети у попис“) Зашто је законодавац тако учинио, види се из правила Г. Министра правде од 4. фебруара 1874. № 354. (Зборник XXVI стр. 14) прописаних за извршење закона о коме је овде реч и предлога којег је Министра тај закон и донесен, где се, у тач. 10. (други одељак) изречно вели: „да је дух закона да земљеделац не остане без земље и куће“.

На тај се начин наређење § 471 грађ. суд. пост. појављује као једна заштитна мера, установљена против економског пропадања земљорадника, па с тога оно треба да буде примењивано тако, како ће у сваком случају показивати подједнако дејство, што не би било, ако би се оцена судска о минимуму управљања према имовном стању земљорадника из времена задужења, јер би тада ова заштитна мера, установљена у јавном интересу, зависила од појединих евентуалности, а нарочито од добре воље дужника: колико ће се задужити, и повериоца: колико ће дуго оставити тај дуг ненаплаћен, а тога код принципијелних питања не може бити.

Овако тумачење § 471., истина, није у складу с интересима поверилачким, али, као што је речено, економско политички разлози траже од законодавца, не да води бригу о онима, који свој сувишак дају другима на приплод, већ траже од њега да се стави у заштиту оних, којима прети опасност да остану без минимума имања, потребног за живот, јер би, иначе, дошло у питање опште благостање народа. Као потврду за овако схватање намере законодавчеве, изражено у § 471 општа седница налази и у поменутих правилима Г. Министра правде, у чијој се тач. а. (одељку четвртог изречно вели: „законодавац није напред о задужењу говорио јер је оставио да приватни поверитељи сами воде бригу о томе, колико који дужник има имања, и да ли који има и таквог имања, које се на случај, ако се зајам учини, па се на време дуг не плати, у попис може узети“.

На основу изложеног, општа седница Касационог Суда донела је ову начелну одлуку: да, по духу § 471 грађ. суд. пост. и смеру који је законодавац овом уставном хтео постићи, судска оцена о остатку земље треба увек да се врши по имовном стању земљорадника у времену, кад се предузима извршење пресуде за приватна потраживања, односно по времену, кад земљеделац код суда приступи отуђењу непокретног имања, односно по времену кад се подигне тужба за испуњене или раскид уговора о продаји и куповини земље.

М. Л. Р.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Ђорђе Мијаиловић, из Нереснице, побегао је из притвора комесара нересничког.

Он је висок, плав, лице обрасло у бради, у десно око врљав.

Депеша начелника ср. звишког Бр. 6137.

Драгомир Радовић, из Поповића, среза лесничког, извршио је опасну крађу своје газди Милисаву Поповићу, кафетији из Буковика.

Он је стар 30 година, средњег раста, смеђ, малих бркова.

Депеша начелника среза јасеничког округа крагујевачког Бр. 12666.

Дазар Савковић, скитачки Циганин, притвореник начелника среза жупског, побегао је из затвора.

Он је стар 24—26 година, средњег раста, са малом брадом.

Акт начелника среза жупског Бр. 5217.

Владимир Станковић, из Лозовика, притвореник општински, провалио је зид на апсани па побегао.

Он је стар 26 година, омален, косе смеђе, плавих очију, бркова малих смеђих.

Депеша начелника ср. орашког Бр. 7538.

Бора Ристић, коцкар из Ниша, одговара за крађу, али се налази у бегству.

Лични опис непознат је.

Депеша начелн. ср. подунавског Бр. 8866

Ђорђе Савић, бургенијски момак из Београда, има да издржи 20 дана затвора за опорачавање власти.

Лични опис непознат је.

Акт кварта теразијског Бр. 4322.

Спиридон Лујић, чију слику износимо, као благајник једне трговачке куће у Ризори

ли Веде (Румунији) проневерио је преко 20.000 динара, на затим побегао. Претпоставља се да

је побегао у иностранство и то у друштву са својом љубазницом, бив. певачицом, **Маријом**

Алекс Манесом званом **Манолеско**, чију слику такође износимо.

Он је родом из Бранле, стар 30 година, средњег раста, смеђ, симпатична појава.

Акт управе града Београда Бр. 18099.

Сава Николић, пекар из Зајечара, има да се притвори по решењу првостепеног зајечарског суда од 27. априла ове год. Бр. 8633.

Он је стаса средњег, сувољав, роав од богиња, носу кукастог, очију зелених, косе смеђе, бркова смеђих танких, обријан; на средини браде има јамицу.

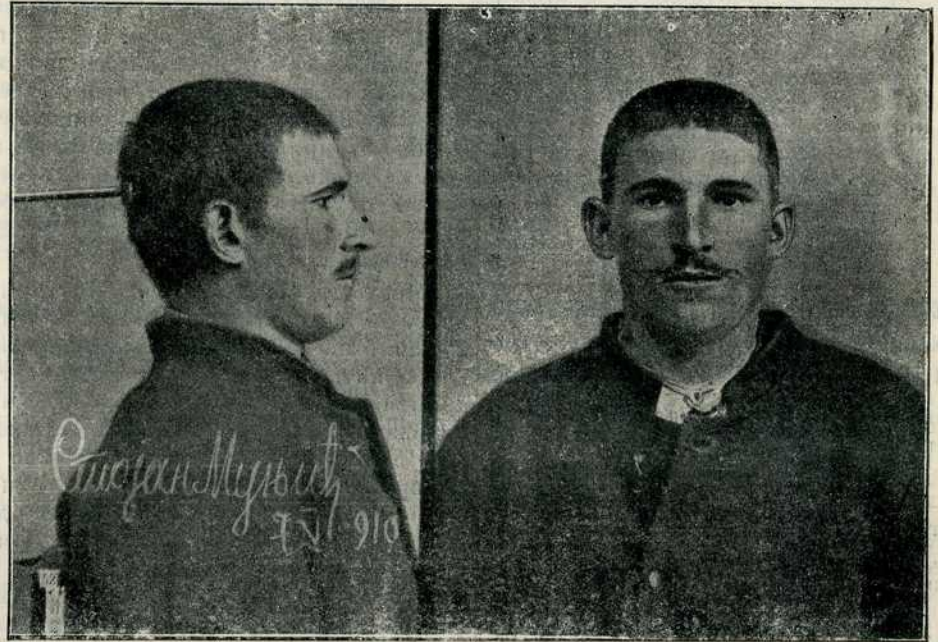
Акт Управе града Београда Бр. 18169.

Радивоје Ивановић, из Н. Села, побегао је из ереског притвора, где је стављен због опасне крађе.

Он је стар 18 година, средњег раста, лица округлог.

Денеша начелн. ср. трстеничког Бр. 8856.

Стојан Муњић, одбегли осуђеник, чију слику износимо, одбегао је из завода још прошле године у јулу месецу и 15. овог месеца

ухватила га је власт среза ариљског, али је он понова 19. овог месеца побегао из ереског притвора.

Он је стар 25 година, висок 170 см., очију жућкасто-жутих, косе смеђе; од особенних знакова има на левој руци три белеге од посекотине незнатне величине.

Денеша начелника ср. ариљског Бр. 4175.

Франц Денеш, адвокатски писар из Н. Сада, проневерио је 1000 круна и вероватно пребегло у Србију.

Он је висок 172 см. лица дугог, кратко ошишан, бркова кестењавих и штуцованих, при ходу искриви врат, брзо и много говори. Елегантно одевен. Говори немачки и мађарски.

Акт Управе града Београда Бр. 16685.

Јованка Јорговић, фризерка овдашња, одговара за крађу, али се налази у бегству.

Она је стара 27 година, вере католичке.

Акт кварта теразијског Бр. 4096.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеше.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Ухваћени коцкари. — У притвору начелника среза беличког, налазе се ови коцкари: Благоје Марковић «Цуца»; Милутин Милоше-

вић «Ђора» из Крагујевца; Божин Јовановић из В. Дрепове; Михајло Радовановић «Ускок» из Ужица; Драгутин Јовичић «Црногорче» из Крушевца; Бранко Јаковљевић из Бара у срезу левачком; Александар Милоковић «Санда», баруџија из Јагодине; Станко Окановић; Драгољуб Милојевић «Јагодинче»; Милоје Петровић из Лапова; Милутин Цупко из Крагујевца и Влајко Глигоријевић из Лужнице.

Ако су учинили какво казнимо дело треба јавити начелнику среза беличког с позивом на Бр. 10762.

Крађа накита. — Светозару Тодоровићу, трг. агенту, украден је 14. овог месеца сле-

дећи накит: један пар златних минђуша, са старим емаљом; један женски дугачак лапац — дубле; медаља са бисером, на златном танком ланцу; један мушки златан прстен са првеним каменом; један женски златан прстен са зеленим каменом; један женски златан прстен са емаљом на коме је натпис: вера, љубав и нада; стари женски прстен са монограмом «Н» израђен од ситних бисера; једна прио-емаљирана бурма са натписом «Херкулес Бад»; и један мали кожни новчаник на чијој спољној страни утиснут је један цвет-споменик.

Акт кварта теразијског Бр. 4670.

Нађен леш. — 15. овог месеца Сава је избацила један мушки леш, између Чукарице и аде Циганлије.

Леш је стар 50—55 година, проседе доста онале косе. Од одећа имао је: кошуљу од американ-платна, панталоне суре, боја војничких, кратак зимски капут пругаст, кратак врсапут сиве боје, на ногама црне сељачке чарапе.

Акт комесара чукаричке полиције Бр. 1231.

ПРЕДАЛИ СЕ

Одбегли осуђеници **Петар Кекић** и **Живко Ђорђевић**, чије смо потернице извели у бр. 18. предали су се, те је престала потреба за њиховим даљим тражењем.